

'Modern takas'a hücum...

Ekonomik kriz, uzun dönemdir unutulmuş barter'a ilgiyi artırdı. Sistemin cirosu 1 milyar TL'nin üzerine çıkınca barter şirketleri bireysel barter için de düğmeye bastı. Artık sadece kurumlar değil bireyler de mal değişimi yapabilecek... ALPER TURGUT / alper.turgut@paradergi.com.tr

ABD'DE başlayıp tüm dünyayı saran global kriz, barter sistemini yeniden gündeme getirdi. Krizle beraber nakit sıkıntısına giren firmaların barter'ı, başka bir deyişle mal ve hizmet takasını tercih ettiği söyleniyor. Son dönemlerdeki bu ilgi ile sektördeki firma sayısı 30'u buldu. Sektörün işlem hacminin geçen yıl 1 milyar TL'ye ulaşmasını sağladı.

Barter firmaları, franchise vermekten varlık yönetimine, üyelerin taleplerini karşılamaktan yeni istihdam sağlamaya kadar ekonomik anlamda birçok işlem gerçekleştiriyor. Nakit sıkıntısının çekildiği kriz dönemlerinde mal ve hizmet takasına aracılık ederek ekonomide çarklarının dönmesine katkıda bulunuyorlar...

Ekonomik kriz sadece finans şirketlerinin değil reel sektörde üretim yapan birçok şirketin de kapanmasına neden oldu. Nakit sıkıntısı nedeniyle işlerini çevirmekte zorlanan şirketler de ellerinde stoklarıyla kaldılar. İşte krize stokla yakalanan firmaların imdadına barter sistemi yetişiyor.

ABD KÖKENLİ BİR SİSTEM

Barter sistemiyle firmalar, para kullanmadan, ihtiyacı olan mal ya da hizmeti sistemden alıyor ve farklı para birimleri üzerinden sisteme borçlanıyor. Barter şirketleri, ürün ihtiyacı olan firmalar ile ürün fazlası olanlar arasında aracılık yapıyor.

Bu aracılık işlemlerinde sisteme farklı şekillerde borçlanmak mümkün. Sözleşmeler gereği sistemden mal alan bir firma, genel olarak borcunu 12 ay sonunda başka bir mal grubu ya da hizmetle ödemek zorunda. Bu süre zarfında başka bir mal grubuyla borç kapatılmazsa firmadan alım yaptığı malların o günkü fiyatı üzerinden olan borcunu nakit ödemesi isteniyor. Kısacası borç, sisteme ürün ya da nakit olarak

Murat DOĞANAY/ Avrasya Barter Yönetim Kurulu Başkanı

"Barter sadece alternatif"

Bu sistem ellerinde aşırı miktarda stok bulunan ve stoklarını hızla nakde çevirmek isteyen firmalar ile ellerindeki nakdi gider artışlarında kullanmak istemeyenler için çok cazip. Ayrıca doymuş sektörde faaliyet gösterip de karlılık için satış artırmak yerine maliyetlerini düşürmeyi tercih eden firmalara da çok uygun. Bu sistemi diğerlerinden ayıran en önemli özellik, her müşteriye uygun çözüm üretebilmesi. Firmalar sisteme alternatif gözüyle bakmalı.

ödenabiliyor. Dolar ya da euro ile de borçlanma yapılıyor. Ancak bu durum bazı riskler taşıyor. En önemli riskse kur hareketleri. Örneğin, 2008 yılı sonlarında 100 bin dolarlık bir ürün alan firma, kurların yükselmesi sonucu bir yıl sonra ödemelerini yaparken daha yüksek bir maliyet ödemek zorunda kalabiliyor.

Bazı barter şirketleri, kur riski yüzünden sadece dolara endeksli çalışıyor. Bazıları ise TL'yle borçlanma talebini de kabul ediyor. Ancak Avrasya Barter Genel Müdürü Özgül Uyan, barter işlemlerini dolar üzerinden borçlanarak yapan firmalardan TL'ye geçme konusunda fazla talep gelmediğini söylüyor. Borçlu firmaların aynı zamanda sistemden alacaklı işlem yaptıklarını hatırlatan Uyan'a göre, böylece fazla risk alınmamış oluyor. Uyan, firmaları sisteme fazla borçlu olmamaları konusunda uyardıklarını da belirtiyor.

Özgül Uyan, barter'in ABD'den ithal bir ticaret sistemi olduğunu, bu yüzden de işlemlerin alacaklı ya da borçlu olsun dolar üzerinden yapıldığını vurguluyor. Üyelerinin Avrasya Barter'la uzun zamandır çalıştığını söyleyen Uyan, "Kimi zaman kar, kimi zaman zarar ediyorlar. Ancak bunu bize yansıtmıyorlar. Sonuç olarak kredi faizleri halen yüksek ve barter sistemi daha avantajlı" diyor.

"KURDAKİ OYNAKLIK RİSKLİ"

Avrasya Barter dolara endeksli iş yaparken, Garanti Barter işlemlerinde TL'yi kullanıyor. Garanti Barter Yönetim Kurulu Başkanı Birbey Ergün, böyle bir dönemde dolarla ticaret yapmanın anlamsız olduğunu düşünüyor. Er-

Türkiye'nin Barter Firması
www.avrasyabarter.com